

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Statoil Petroleum AS
4035 Stavanger

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att: Sissel Katrine Vikan

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 26.03.2010
Vår ref.: 2007/1077-24 405.15
Deres ref.: AU-EPN ONO NOR-00086
Saksbehandler: Bjørn A Christensen, telefon: 22573642

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp for 2009 og pålegg om oppfølging, Statoil - Nornefeltet

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten for Nornefeltet og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Nornefeltet har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 284 469 tonn CO₂.

Statoil skal innen 1. mai 2010 oversende Klima- og forurensningsdirektoratet en bekreftelse på at det ikke har vært hendelser og avvik som har gitt signifikante bidrag til usikkerheten i bestemmelse av mengden fakkeltgass (kildestrøm 2 og 3). Statoil skal innen 1. juni 2010 sende dokumentasjon om årlige kontroll- og sammenligningsanalyser knyttet til online GC i kildestrøm 1.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 1. mars 2010 og oppdatert rapportert innlevert 2. mars 2010.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 28. mars 2008, sist endret 18. desember 2009.

Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851

om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Statoil ASA – Nornefeltet sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 1. mars 2010, som er innen fristen. Statoil sendte en korrigert versjon 2. mars 2010, og det er denne som er lagt til grunn for vedtaket.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Nornefeltet er knyttet til bedriftens energianlegg og fakkeltgass-systemer. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til tillatelsen til kvotepliktige utslipp, sist endret 18. desember 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2009 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Brenngass	Turbiner (kompressor drivere og kraftgeneratorer)
2	Fakkeltgass	HP-fakkel (høytrykksfakkel)
3	Fakkeltgass	LP-fakkel (lavtrykksfakkel)
4	Diesel	Turbiner (kraftgeneratorer) og motorer (nødgeneratorer og brannvannspumper)

Statoil Nornefeltet har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Statoil Nornefeltet har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Brenngass	109 505 602 Sm ³	1,50	1,22
2	Fakkeltgass (HP)	3 960 678 Sm ³	7,50	5,00
3	Fakkeltgass (LP)	2 938 863 Sm ³	7,50	5,00
4	Diesel	3 204 tonn	2,50	1,40

Kildestrøm 1 (brenngass)

Statoil benytter måleblende for bestemmelse av aktivitetsdata for brenngass på Nornefeltet. Standard tetthet og tetthet ved linjebetingelser beregnes ut fra gassammensetning målt ved hjelp av online GC.

I forbindelse med godkjenning av rapportering av kvotepliktige utslipp i Klima- og forurensningsdirektoratets vedtak datert 31. mars 2009, ble Statoil pålagt å legge frem et nytt fullstendig usikkerhetsbudsjett basert på 2008-data for aktivitetsdata for brenngass og fakkalgass. Utarbeidelsen av usikkerhetsbudsjettet for brenngass skulle gjennomføres av en uavhengig tredjepart. Virksomheten hadde opprinnelig frist til 1. september 2009 med å sende inn usikkerhetsbudsjettet, men vedtaket ble påklaget og i nytt vedtak datert 13. november 2009 ble fristen for å sende inn ny usikkerhetsberegning endret til 20. november 2009. Statoil engasjerte Christian Michelsens Research (CMR) til å gjennomføre oppdaterte vurderinger av usikkerhet i aktivitetsdata for brenngass og fakkalgass på 2008-data, jf CMR-rapport datert 18. desember 2009 og revidert rapport datert 26. februar 2010. Usikkerhetsberegningene for 2008 viste at Nornefeltet oppfylte klimavoteforskriftens krav til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata (d.v.s. 1,5 %) for kildestrøm 1, jf forskriftens vedlegg 2A.1.

For 2009 har Statoil gjennomført egne usikkerhetsberegninger og rapportert en usikkerhet på 1,22 % for kildestrøm 1. Dette er noe høyere enn usikkerheten på 1,14 % som CMR har angitt i rapporten av 26. februar 2010. Beregnet usikkerhet i kildestrøm 1 ligger lavere enn kravet i tillatelsen. Klima- og forurensningsdirektoratet tar usikkerhetsberegningen til etterretning.

Kildestrøm 2 og 3 (fakkalgass)

For kildestrøm 2 og 3 har ikke Statoil dokumentert usikkerhetsberegninger, men rapportert om fem prosent usikkerhet. Statoil viser til måleforskriften som krever at usikkerheten i aktivitetsdata for fakkal maksimalt kan være fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på 7,5 prosent.

Fakkalgasstrømmene på Nornefeltet måles ved hjelp av ultralydmålere. I henhold til CMRs rapport datert 26. februar 2010 om usikkerhetsberegning, er oppstrøm- og nedstrøms installasjonslengder under kravene i NOROK I-104, slik at usikkerheten blir noe høyere enn om de hadde vært installert i henhold til standarden. Usikkerheten i måleutstyret i kildestrøm 2 og 3 er av CMR oppgitt til 5,83 prosent. Klima- og forurensningsdirektoratet stiller derfor spørsmål ved at Nornefeltet i årsrapporten har rapportert en usikkerhet på 5 %.

Forutsetningene for at den faktiske usikkerheten i de rapportert tallene ikke er større enn angitt av CMR, er for øvrig at måleutstyret ikke har hatt avvik som har påvirket måleverdiene i nevneverdig grad. Med avvik menes her gjennomstrømninger utenfor måleutstyrets operasjonsområde, utfall av måleutstyr og andre hendelser som påvirker beregning av aktivitetsdata.

For å kunne fange opp slike eventuelle avvik og forhold som kan påvirke målingene, må virksomheten ha et opplegg for å følge opp målesystemet over året. I forbindelse med årsrapporteringen må en kompetent person med lokal kjennskap til aktuell installasjon gjøre en kvalifisert vurdering av om det har vært avvik/hendelser i løpet av året som kan ha gitt et signifikant bidrag til måleusikkerheten. Siden det synes å være lagt inn konservative anslag i usikkerhetsberegningene, vil ikke nødvendigvis mindre avvik påvirke den rapporterte usikkerheten, men dette er likevel noe som må kommenteres særskilt i framtidige årsrapporter.

Siden Statoil har rapportert fem prosent usikkerhet, noe som også er lavere enn CMRs beregning, legger Klima- og forurensningsdirektoratet til grunn at det ikke har vært hendelser og avvik. Vi ønsker imidlertid en spesifikk bekreftelse fra Statoil på dette som skal sendes Klima- og forurensningsdirektoratet innen 1. mai 2010. Dette forholdet vil også bli fulgt opp på tilsyn.

Kildestrøm 4 (diesel)

Statoil rapporterte i årsrapporten et utslipp på 10 155,67 tonn CO₂ fra kildestrøm 4 i 2009. Det rapporterte utslippet har framkommet ved å summere bunkret mengde diesel og endring i lagerbeholdning over året, og deretter korrigere for den mengden diesel som er brukt til andre formål enn kraftgenerering. Beregningsmetoden er i samsvar med kravene i klimakvoteforskriften og tillatelsen.

Usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 4 ble rapportert å være 1,4 %. Kravet til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 4 er 2,5 % og den rapporterte usikkerheten ligger således godt innenfor dette. Klima- og forurensningsdirektoratet har likevel enkelte kommentarer til usikkerhetsberegningene.

I beregningene har Statoil benyttet en fast faktor for usikkerhet i all dieselleveranse fra fartøy på 1 prosent. Usikkerheten knyttet til leveransene kombineres som om den var tilfeldig. Klima- og forurensningsdirektoratet setter spørsmålsteget ved Statoils forutsetning om fullstendig uavhengige målinger av leveransene. Det innebærer i så fall at alle leveranser er med ulike fartøy. Vi er ut fra dette usikre på om Statoils bruk av fast faktor på 1 prosent i fartøyenes måleutstyr er tilstrekkelig konservativ.

Statoil benytter ellers en tetthet på 846 kg/m³ i beregningen av aktivitetsdata og en usikkerhet på 4 kg/m³. Tettheten i diesel er oppgitt til å være lavere for Norne-feltet enn det Statoil i andre sammenhenger har oppgitt som normal verdi for tetthet (855 kg/m³). Klima- og forurensningsdirektoratet er usikre på verdien Statoil har satt for usikkerheten i tetthet på +/- 4 kg/m³ når selskapet selv oppgir større variasjon i tettheten. Vi legger imidlertid til grunn at Statoil har dokumentasjon for tetthetsverdien som er valgt for Nornefeltet samt for tilhørende usikkerhet i denne verdien. På bakgrunn av dette, tas de rapporterte 2009-dataene for kildestrøm 4 til etterretning.

Statoil-opererte felt skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet dokumentasjon på de ulike fartøyenes måleutstyr innen 1. juni 2010, jf endret tillatelse til kvotepliktige utslipp for Nornefeltet datert 18. desember 2009. Vi vil eventuelt komme tilbake til de problemstillingene som er berørt her etter å ha gått gjennom den innsendte dokumentasjonen.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 3 og 4 har Nornefeltet, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor i beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor i beregningen av det kvotepliktige utslippet. De rapporterte dataene for kildestrøm 1 fremgår av tabellen nedenfor.

Kildestrøm nr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Krav til prøvetakingsfrekvens	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002270 tonn CO ₂ /Sm ³	Kontinuerlig (Online GC)	Kontinuerlig	0,4

Tillatelsen krever at det beregnes en månedlig utslippsfaktor på grunnlag av resultater av online GC-analyser på brenngassen. Ut fra de månedlige utslippsfaktorene skal det så beregnes en utslippsfaktor som er representativ for året som helhet.

Det er ikke fastsatt et spesifikt krav til usikkerhet i utslippsfaktor i tillatelsen. Statoil har for Nornefeltet rapportert en usikkerhet på 0,4 %, som er under kravet i klimakvoteforskriften på 0,5 %.

Analyser og sammenligningsanalyser

Nornefeltet benytter online GC ved bestemmelse av utslippsfaktor for brenngass. I henhold til klimakvoteforskriften vedlegg 3C skal virksomheter som benytter kontinuerlige gassanalyser foreta en årlig kontroll av målesystemet, alternativt en årlig sammenligningsanalyse.

Det framgår av årsrapporten for 2009 at Statoil har tatt flere manuelle prøver av brenngassen i 2009 som er sendt til land for analyse. Det framgår imidlertid ikke hvilke resultater analysene har gitt og heller ikke om de manuelle prøvene er analysert av akkreditert laboratorium. Klima- og forurensningsdirektoratet presiserer at dette er informasjon som skal gis i årsrapporten, og pålegger derfor Statoil å ettersende nødvendig informasjon om dette innen 1. juni 2010.

Statoil opplyser ellers at prosedyren for prøvetaking og analyse av brenngass for kontroll mot online GC ble endret i februar 2009, men at det fremdeles ikke foreligger resultater av disse analysene. Vi forutsetter imidlertid at slike resultater oversendes som en del av redegjørelsen med frist 1. juni 2010.

Kvotepliktig utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet finner å kunne legge de rapporterte aktivitetsdataene og faktorene til grunn ved beregning av Nornefeltets kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrøm nr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	109 505 602 Sm ³	0,00227	248 577,72
2	Fakkelgass (HP)	3 960 678 Sm ³	0,00373	14 773,33
3	Fakkelgass (LP)	2 938 863 Sm ³	0,00373	10 961,96
4	Diesel	3 204 tonn	3,17	10 155,57
Totale kvotepliktige utslipp				284 468,57

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 284 469 tonn CO₂ i 2009. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statoil skal sende Klima- og forurensningsdirektoratet nærmere informasjon innen fastsatte frister, jf pkt. 7 nedenfor. Pålegg om redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statoil Nornefeltet innebærer dette at 284 469 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon.

Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 22 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner Statoils rapport om kvotepliktige utslipp fra Nornefeltet i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Statoil skal oversende følgende redegjørelser til Klima- og forurensningsdirektoratet:

Innen 1. mai 2010:

Redegjørelse av eventuelle avvik og andre forhold som kan ha påvirket resultater av fakkeltgassmålinger og usikkerhet i fakkeltgassmålingene.

Innen 1. juni 2010:

Redegjørelse om årlige kontroll- og sammenligningsanalyser av online GC.

Statoil Nornefeltet skal betale et gebyr på kr 22 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Bjørn A. Christensen
sjefingeniør

Kopi:

Oljedirektoratet v/Steinar Vervik, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger